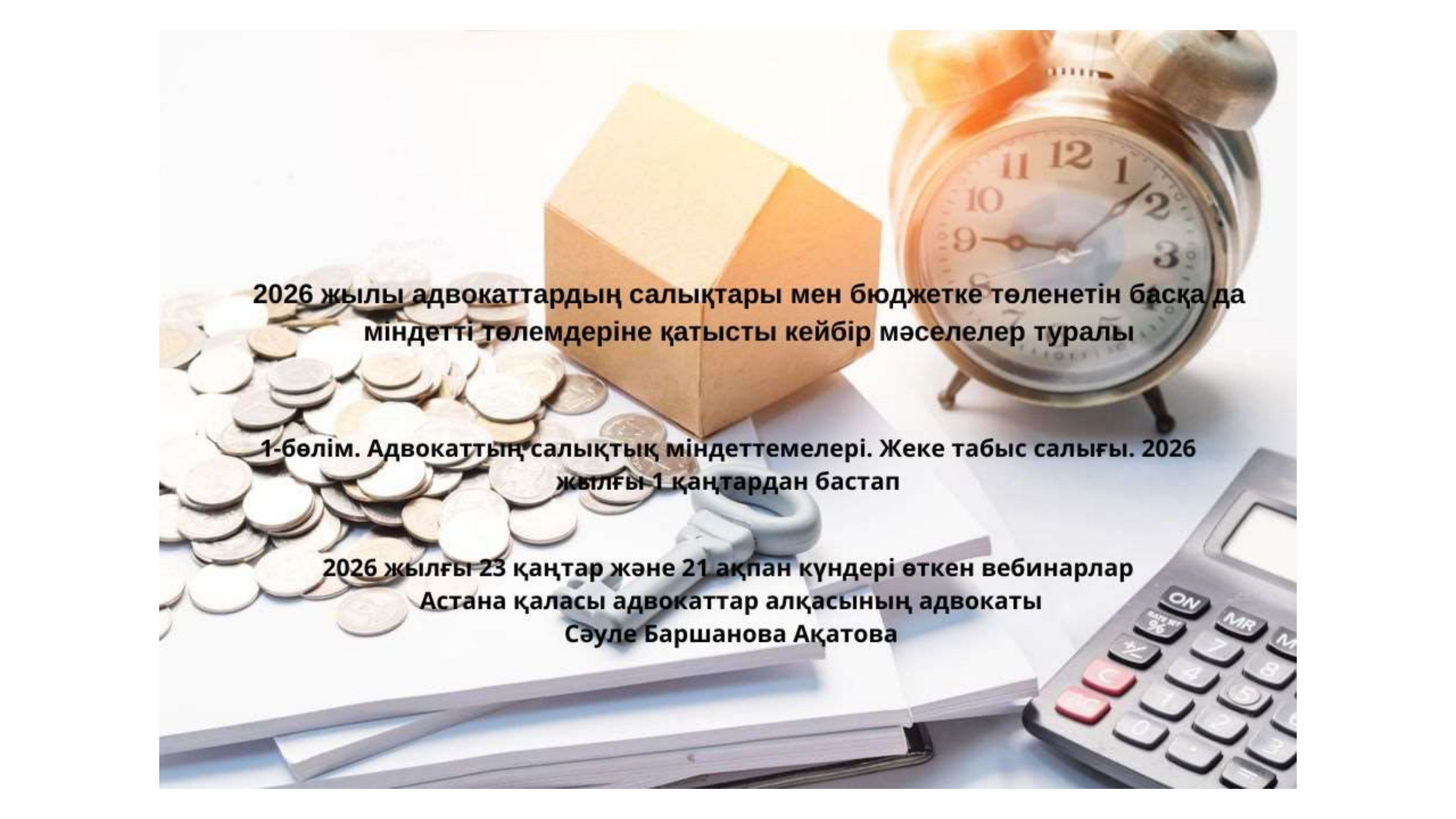

2026 жылы адвокаттардың салықтары мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдеріне қатысты кейбір мәселелер туралы

1-бөлім. Адвокаттың салықтық міндеттемелері. Жеке табыс салығы. 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап

**2026 жылғы 23 қаңтар және 21 ақпан күндері өткен вебинарлар
Астана қаласы адвокаттар алқасының адвокаты
Сәуле Баршанова Ақатова**

2. Адвокаттың салықтық міндеттемелері

Салық кодексі 2025 жылғы 18 шілдедегі № 214-VIII ҚРЗ (бұдан әрі – СК) салық салудың негізгі қағидаттарын белгілейді, салықтарды және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді белгілеу, енгізу, өзгерту, күшін жою, есептеу және төлеу тәртібі бойынша биліктік қатынастарды, сондай-ақ салық міндеттемесін орындауға байланысты қоғамдық қатынастарды реттейді.

СК 848-бапта көзделген нормаларды қоспағанда, 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілді.

Сонымен қатар, СК-нің 848-бабында СК-нің жекелеген нормаларының қолданылу мерзімдері реттеледі.

3. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

- Адвокат жеке практикамен айналысатын тұлға болып табылады (СК-нің 3-бабы 6) тармақшасы).

Адвокат жеке практикамен айналысатын тұлға (бұдан әрі – **ЖПАТ**) ретінде салық төлеуші болып табылады және **салықтық міндеттемелерін** уақтылы әрі толық көлемде орындауға **міндетті** (СК-нің 36-бабы 2-тармағының 1) тармақшасы).

4. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

- Салықтық міндеттеме – СК-ге сәйкес туындайтын салық төлеушінің (салық агентінің) мемлекет алдындағы міндеттемесі (СК-нің 62-бабы).

Салықтық міндеттемені орындау мақсатында салық төлеуші мынадай әрекеттерді жүзеге асырады:

- салық органында тіркеу есебіне тұрады;
- салық салу объектілерінің және (немесе) салық салумен байланысты объектілердің есебін жүргізеді;
- салық салу объектілеріне және (немесе) салық салумен байланысты объектілерге, салық базасына және салық ставкаларына негіздей отырып, бюджетке төленуге жататын салықтар мен төлемдердің сомаларын есептейді;
- СК-де белгіленген салық нысандарын және өзге де нысандарды жасайды және салық органдарына ұсынады;
- есептелген және есепке жазылған салықтар мен төлемдердің сомаларын бюджетке төлейді;
- СК-де көзделген жағдайларда өсімпұлдар мен айыппұлдардың есептелген сомаларын төлейді.

5. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

Салықтық міндеттемені орындау, егер СК-де өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші тарапынан дербес жүзеге асырылады (СК-нің 62-бабы).

Адвокат салық төлеуші ретінде Қазақстан Республикасының салық заңнамасымен реттелетін қатынастарға уәкілетті өкіл арқылы қатысуға құқылы (СК-нің 38, 40-баптары).

Салық төлеуші-адвокаттың уәкілетті өкілі – Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес берілген және нотариатта куәландырылған не оған теңестірілген сенімхат негізінде, онда тиісті өкілеттіктері көрсетілген, салық органы және СК-мен реттелетін өзге де қатынастарға қатысушылар алдында адвокат болып табылатын салық төлеушінің (ЖПАТ) мүдделерін білдіруге уәкілетті тұлға.

Салық төлеуші (салық агенті) уәкілетті өкілді салық органы ақпараттық жүйелері арқылы ресімделетін салық төлеушінің (салық агентінің) электрондық құжаты негізінде айқындауға құқылы, онда өкілдің тиісті өкілеттіктері көрсетіледі (СК-нің 40-бабы).

Салық төлеушінің уәкілетті өкілінің салық төлеушінің атынан жасаған әрекеттері (әрекетсіздігі) салық төлеушінің әрекеттері (әрекетсіздігі) болып танылады (СК-нің 40-бабы).

Осылайша, адвокат жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде салықтық міндеттемелерді дұрыс әрі уақтылы орындау үшін тікелей өзі жауапты болады.

6. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

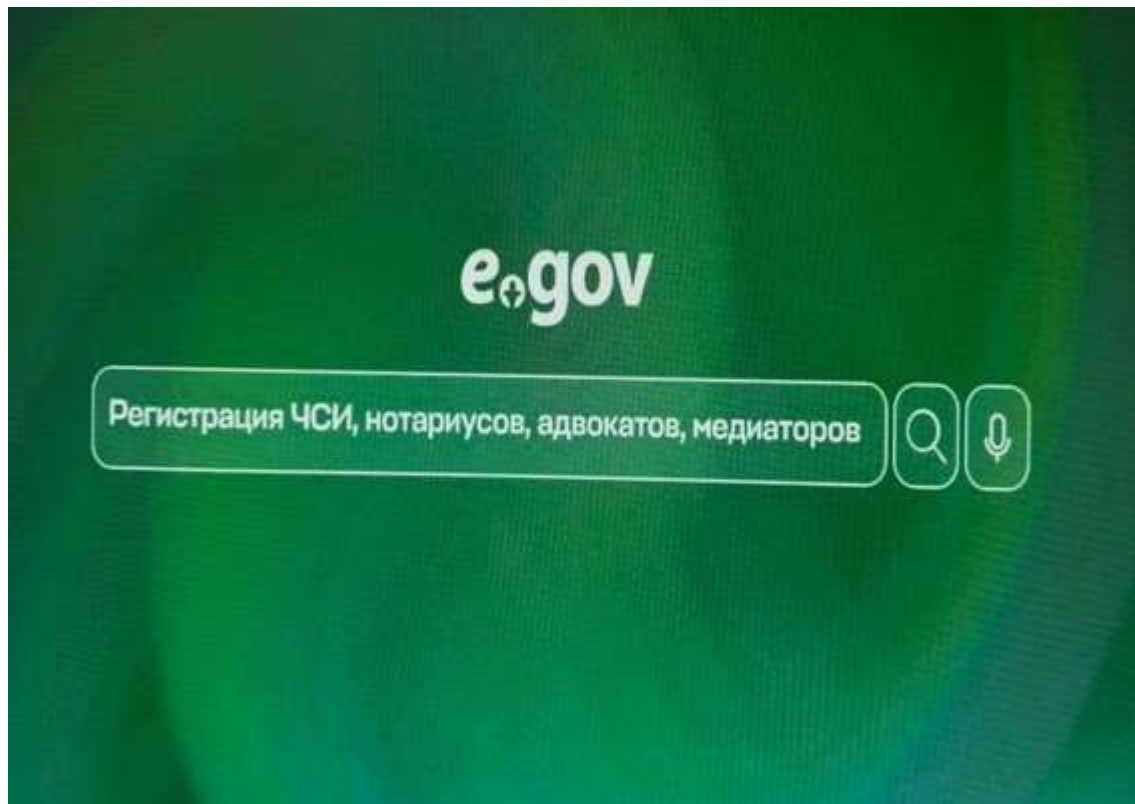
Салықтық міндеттемені орындау мақсатында адвокат жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде салық органында тіркеу есебіне тұруға міндетті (СК-нің 62-бабы).

- Адвокатты жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде тіркеу есебіне қою қызметтің басталғаны туралы хабарлама негізінде жүзеге асырылады (СК-нің 97-бабы).
- Салық төлеушілерді салықтық тіркеу тәртібін уәкілетті орган айқындайды (СК-нің 94-бабы 7-тармағы).
- Қазіргі уақытта салық төлеушілерді салықтық тіркеу тәртібі Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2025 жылғы 28 қазандағы № 640 «Салық төлеушілерді салықтық тіркеуге байланысты кейбір мәселелер туралы» бұйрығымен (бұдан әрі – № 640 бұйрық) реттеледі.
- Аталған № 640 бұйрықпен Салық төлеушілерді салықтық тіркеу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар), сондай-ақ тиісті нысандар бекітілген.
- Адвокатты жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде тіркеу есебіне қою үшін жеке тұлға адвокаттық қызметті бастағанға дейін № 640 бұйрыққа 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша «Жеке практикамен айналысатын тұлғаны тіркеу есебі туралы» хабарламаны салық органының ақпараттық жүйелері арқылы мемлекеттік кірістер органына жібереді.

7. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

Адвокатты жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде тіркеу **«электрондық үкімет» веб-порталы** (egov.kz) арқылы **тегін** жүзеге асырылады (Қағидалардың 17, 18-тармақтары).

«Жеке практикамен айналысатын тұлғаны тіркеу есебі» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі Қағидалардың 33–39-тармақтарында айқындалған.

Адвокат салық органында өзінің орналасқан жері бойынша тіркеу есебіне тұруға міндетті.

Жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде салық төлеуші-адвокаттың орналасқан жері деп Қазақстан Республикасында салықтық тіркеу кезінде мәлімделген оның қызметін негізінен жүзеге асыратын орны танылады (СК-нің 11-бабы 3) тармақшасы).

8. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

Адвокатты жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде **орналасқан жері бойынша** салық органында тіркеу есебіне қою туралы

Адвокатты салық төлеуші ретінде жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде өзінің орналасқан жері бойынша тіркеу есебіне қою мәселесін қарау кезінде Қазақстан Республикасының «Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы» Заңының (бұдан әрі – Заң) 49-бабында адвокаттық қызметті ұйымдастырудың **үш нысаны белгіленгенін** ескеру қажет. Аталған нормаға сәйкес адвокат өз қызметін адвокаттар алқасында құрылатын заң консультациясында жүзеге асыруға не заңды тұлға құрмай жеке тәртіппен қызметін жүзеге асыруға, сондай-ақ дербес немесе басқа адвокаттармен бірлесіп адвокаттық кеңсе құруға құқылы.

9. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

Занды тұлға құрмай жеке тәртіппен кәсіби қызметін жүзеге асыратын адвокат азаматтарды қабылдауға, адвокаттық іс жүргізу материалдарының сақталуын және адвокаттық құпияның сақталуын қамтамасыз ету үшін қажетті **қызметтік үй-жайға** ие болуға міндетті (Заңның 49-бабы).

Бұл өте маңызды, себебі заңды тұлға құрмай жеке тәртіппен кәсіби қызметін жүзеге асыратын адвокаттың **қызметтік үй-жайының орналасқан жері** оны жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде тіркеу есебіне қою кезінде **салық төлеуші** ретіндегі орналасқан жерін айқындайды.

10. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

Азаматтардың заң көмегіне қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында адвокаттар алқасының президиумы заң консультацияларын, оның ішінде мамандандырылған заң консультацияларын құрады. Заң консультациясы адвокаттар алқасының құрылымдық бөлімшесі (филиалы) болып табылады.

Заң консультациясының орналасқан жерін адвокаттар алқасының президиумы айқындайды (Заңның 62-бабы).

Тиісінше, заң консультациясында қызметін жүзеге асыратын адвокаттар-салық төлеушілерді жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде тіркеу есебіне қою кезінде олардың орналасқан жері ретінде заң консультациясының орналасқан жері танылады.

11. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

- Адвокаттық кеңсе клиенттермен және үшінші тұлғалармен есеп айырысу мәселелері бойынша, сондай-ақ адвокаттық кеңсенің құрылтай құжаттарында көзделген өзге де мәселелер бойынша адвокаттардың өкілі бола алады (Заңның 63-бабы).
- Коммерциялық емес ұйымның орналасқан жері оның тұрақты жұмыс істейтін органының орналасқан жері болып танылады. Коммерциялық емес ұйымның атауы мен орналасқан жері оның құрылтай құжаттарында көрсетіледі.
- Коммерциялық емес ұйым Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағында филиалдар құруға және өкілдіктер ашуға құқылы.
- Коммерциялық емес ұйымның филиалы деп оның орналасқан жерінен тыс жерде орналасқан және оның барлық немесе бір бөлігіндегі функцияларын, оның ішінде өкілдік функцияларын жүзеге асыратын оқшауланған құрылымдық бөлімшесі танылады (Қазақстан Республикасының «Коммерциялық емес ұйымдар туралы» Заңының 7, 24-баптары, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 39-бабы).
- Филиал туралы ережеде филиалдың орналасқан жері көрсетіледі (Қазақстан Республикасының «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» Заңының 8-бабы).
- Аталған нормаларды адвокаттық кеңседе қызметін жүзеге асыратын адвокаттар жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде тіркеу есебіне қою кезінде өздерінің салық төлеуші ретіндегі орналасқан жерін айқындау барысында басшылыққа алуға тиіс.

12. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

СК салық салудың **айқындылығы қағидатын** көздейді, оған сәйкес Қазақстан Республикасының бюджетіне төленетін салықтар мен төлемдер айқын болуы тиіс.

Салық салудың айқындылығы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында салық төлеушінің (салық агентінің) **салықтық міндеттемесінің туындауы, орындалуы және тоқтатылуының барлық негіздері мен тәртібінің белгіленуін білдіреді** (СК-нің 27-бабы).

Салықтың түрін белгілей отырып, заң шығарушы оны қандай тұлғалар санаты төлейтінін (төлеушілерді), сондай-ақ, әдетте, осы салықтың элементтерін айқындайды:

- салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объект;
- салық базасы;
- салық мөлшерлемесі;
- салық кезеңі;
- салықты есептеу тәртібі;
- салықты төлеу тәртібі мен мерзімдері.

13. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы

Салық салу элементтерін қарастырайық.

Кез келген салықтың сипаттамасы ең алдымен оны кім және қандай объектіден төлеуге тиіс екендігін айқындаудан басталады.

Салық төлеушінің белгілі бір салықты төлеу жөніндегі міндеттемесі туындайтын заңдық фактілер салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объект деп аталады.

Заң шығарушы аталған ұғымдарды мынадай түрде айқындайды.

Салық салу объектілері деп салық төлеушінің салықтық міндеттемесі туындайтын мүлік және әрекет танылады, олардың болуы және (немесе) негізінде мұндай міндеттеме туындайды (СК-нің 58-бабы).

Салық салумен байланысты объект деп мүлік, оны пайдалану және (немесе) әрекет, оны жасау салық төлеушінің салықтық міндеттемесінің туындауына әсер ететін жағдайлар танылады (СК-нің 58-бабы).

Әрбір салықтың өзіне тән салық салу объектісі болады. Ол алынған табыс немесе пайда, жылжымайтын мүлік, көлік құралдары және басқа да объектілер болуы мүмкін.

Салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объект әрбір салық түрі бойынша СК-нің Ерекше бөлімінің нормаларына сәйкес айқындалады.

Мысалы, адвокаттың табыс алуына байланысты бюджетке төлем жасау міндеттемесінің туындайтынын түсіну үшін аталған жағдайдың қолданыстағы салықтардың қандай да бірінің салық салу объектілеріне және (немесе) салық салумен байланысты объектісіне жататынын анықтау қажет.

Салықтық міндеттемені орындау мақсатында салық төлеуші салық салу объектілерінің және (немесе) салық салумен байланысты **объектілердің** есебін жүргізуге міндетті.

14. Адвокаттың салықтық міндеттемелері – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Жоғарыда атап өтілгендей, заң шығарушы салықты белгілей отырып, оны қандай тұлғалар санаты төлейтінін (төлеушілерді), сондай-ақ осы салықтың элементтерін айқындайды: салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объект; салық базасы; салық мөлшерлемесі; салық кезені; салықты есептеу тәртібі; салықты төлеу тәртібі мен мерзімдері.

Осы тұрғыдан адвокаттар жататын жеке практикамен айналысатын тұлғалар үшін жеке табыс салығын (бұдан әрі – ЖТС) қарастырайық.

индивидуальный подоходный налог

15. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

- Жеке табыс салығын қарастыру кезінде ең алдымен салықтық құқықтық қатынастардың субъектілеріне қатысты ұғымдарға жүгіну қажет.
- СК-де салықтық құқықтық қатынастардың субъектілеріне байланысты мынадай ұғымдар белгіленген:
тұлға – **жеке** тұлға, **заңды** тұлға (СК-нің 3-бабы 7) тармақшасы);
салық төлеуші – салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеуші болып табылатын тұлға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі (СК-нің 3-бабы 14) тармақшасы).
- Осылайша, СК-нің 3-бабынан салық төлеуші ретінде тұлға, атап айтқанда: жеке тұлға немесе заңды тұлға түсінілетіні туындайды.

Осыған байланысты СК-нің 6-бөлімі «Жеке табыс салығы», 39-тарауы «Жалпы ережелер» шеңберінде 360-бап нормаларында **ЖТС төлеушілер** ретінде салық салу объектілері бар резидент жеке тұлғалар айқындалған, олар:

- төлем көзінен салық агенті есептейтін, ұстайтын және бюджетке аударатын резидент жеке тұлғаның салық салынатын табысы;
- резидент жеке тұлғаның дербес салық салуға жататын табысы, ол бойынша ЖТС осы жеке тұлғаның өзі есептеп, бюджетке төлейді.

Адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі табысы жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табыстарына жатады (СК-нің 405-бабы 1-тармағының 3) тармақшасы).

16. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Жеке тұлғаның жылдық табысына күнтізбелік жыл ішінде алынған оның **барлық** табыс түрлері енгізіледі.

Адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі табысын жеке тұлғаның жылдық табысымен бірге қарастыру қажет, өйткені адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысы жеке тұлғаның табысының бір түрі болып табылады және ол жеке тұлғаның жылдық табысына жеке кәсіпкердің табысы, мүлктік табыс, жұмыскердің табысы, оның ішінде үй қызметкерінің табысы және СК-нің 371-бабында көзделген өзге де барлық табыс түрлері сияқты енгізіледі.

17. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Салықтарды қарастыру кезінде жеке тұлғаның жылдық табысы мен адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі табысын ажырата білу қажет, өйткені оларды есептеу тәртібі, төлеу тәртібі мен мерзімдері әртүрлі және СК-нің әртүрлі нормаларымен реттеледі.

Әрбір табыс түрі бойынша, оның ішінде жеке тұлғаның жылдық табысына енгізілетін табыстар үшін СК-де өз төлеушісі, өз салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объекті, өз салық базасы, салық мөлшерлемелері, салық кезеңі, салықты есептеу тәртібі, сондай-ақ салықты төлеу тәртібі мен мерзімдері айқындалатынын білу маңызды.

Жеке тұлға – резиденттің өзі дербес салық салуға жататын табыстары бойынша ЖТС-ты есептеу және төлеу, сондай-ақ салық есептілігін ұсыну осы жеке тұлға – резидент тарапынан СК-нің 39, 40 және 43-тарауларында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде жалпыға бірдей белгіленген тәртіпте жүзеге асырылады (СК-нің 362-бабы 2-тармағының 2) тармақшасы).

18. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Жеке практикамен айналысатын тұлға – бұл жеке нотариус, жеке сот орындаушысы, адвокат, кәсіби медиатор (СК-нің 3-бабы 6) тармақшасы).

Жеке практикамен айналысатын тұлғаның жеке тұлғаның жылдық табысының құрамына енгізілетін табыстарына мыналар жатады: жеке нотариустың табысы; жеке сот орындаушысының табысы; **адвокаттың табысы**; кәсіби медиатордың табысы (СК-нің 394-бабы).

Адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі табысына не жатады?

Адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысына адвокаттық қызметті жүзеге асырудан алынған барлық табыс түрлері, сондай-ақ алынған шығындарды өтеу сомалары жатады (СК-нің 394-бабы 2-тармағы).

Бұрын тәжірибеде адвокаттың табысы қай сәттен бастап танылатынын, оны қалай айқындау және құжаттық түрде рәсімдеу мәселелері қиындық туғызған болса, қазіргі уақытта бұл мәселелер СК-нің 394-бабының нормаларымен реттелген.

1) Адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысын тану күні болып мыналар табылады:

2) көрсетілген қызметтер актісінде көрсетілген қызмет көрсету күні;

көрсетілген қызметтер актісі болмаған жағдайда, қызмет көрсетілгенін растайтын өзге құжатта көрсетілген қызмет көрсету күні.

Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес міндеттемені орындауды қамтамасыз ету тәсілі ретінде кепіл түрінде ЖПАТ қызметтері үшін алынған ақша сомасы көрсетілген қызметтер актісінде немесе қызмет көрсетілгенін растайтын құжатта көрсетілген кепіл қаражатынан қызмет үшін төлем жүргізілген күннен бастап табыс ретінде танылады.

19. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

СК-нің 394-бабында көзделген ЖПАТ табысын тану күні туралы нормалар СК-нің 204-бабы «Салықтық есепке алу қағидалары» нормаларынан туындайды.

Аталған СК нормасына сәйкес, егер СК-де өзгеше көзделмесе, салық төлеуші (салық агенті) салықтық есепті СК-де белгіленген тәртіппен және шарттармен есептеу әдісі бойынша теңгемен жүргізеді.

Есептеу әдісі – бұл операциялар мен өзге де оқиғалардың нәтижелері олардың нақты жасалу фактісі бойынша танылатын есепке алу әдісі, оның ішінде жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген, тауарлар сатып алушыға немесе оның уәкілетті тұлғасына өткізу не мүлікті кіріске алу мақсатында жөнелтілген және берілген күннен бастап танылады, ал ақша қаражаттарының немесе олардың баламаларының алынған немесе төленген күнінен бастап емес.

Салық төлеуші (салық агенті) салықтық есептің деректері негізінде салық кезеңінің қорытындылары бойынша салық салу объектілерін және (немесе) салық салумен байланысты объектілерді айқындайды, сондай-ақ бюджетке төленетін салықтар мен төлемдерді есептейді.

Аталған СК нормаларынан адвокат жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде өз табысын ақша қаражаттарының немесе олардың баламаларының алынған не төленген күні бойынша емес, заң көмегіне жүгінген тұлғаға заң көмегін нақты көрсеткен фактісі бойынша есепке алуға тиіс екені туындайды (мысалы, сенім білдірушінің тапсырмасын орындау, сотта мүдделерін білдіру және т.б.).

Адвокаттың клиентке көрсеткен заң көмегінің түрі мен көлемін айқындауға, заң көмегі көрсетілген деп танылатын күнді белгілеуге, сондай-ақ адвокаттың ЖТС-ты есептеу және төлеу үшін салық салынатын табысын айқындауға қатысатын табыс сомасын белгілеуге мүмкіндік беретін негізгі құжат заң көмегін көрсету туралы шарт болып табылады.

Аталған шартта көзделуге тиіс елеулі талаптар Қазақстан Республикасының 2018 жылғы 5 шілдедегі № 176-VI ҚРЗ «Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы» Заңының 47-бабының 2-тармағында бекітілген.

20. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Мысал 1

Адвокат пен сенім білдіруші арасында 2025 жылғы 10 желтоқсанда заң көмегін көрсету туралы шарт жасалды.

Шарт талаптарына сәйкес адвокат сенім білдірушінің өкілі ретінде бірінші сатыдағы сотта сенім білдірушінің акционерлік қоғамға берешекті өндіріп алу туралы азаматтық ісін қарау кезінде қатысуға міндеттенді.

Шартқа сәйкес сенім білдіруші 2025 жылғы 22 желтоқсанда адвокатқа көрсетілген заң көмегі үшін 300 000 теңге төледі.

Сотта азаматтық істі қарау 2026 жылғы 5 қаңтарда сот шешімін шығарумен аяқталды.

2026 жылғы 12 қаңтарда адвокат пен сенім білдіруші арасында шарт бойынша көрсетілген қызметтер актісі жасалып, қол қойылды.

Осылайша, адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі табысын тану күні көрсетілген қызметтер актісінде көрсетілген қызмет көрсету күні, яғни 2026 жылғы 12 қаңтар болып табылады және бұл сенім білдірушінің төлем жасағанына қарамастан айқындалады (СК-нің 394-бабы).

Демек, 300 000 теңге мөлшеріндегі табыс адвокаттың 2026 жылғы қаңтар айында алған табысы болып табылады.

Осыған байланысты аталған 300 000 теңге сомасы 2026 жылғы қаңтар айы үшін ЖТС-ты есептеу кезінде ескеріледі.

21. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Мысал 2

Адвокат 2025 жылғы 28 қарашада азамат К.К.-мен оны қылмыстық іс бойынша күдікті ретінде қорғау туралы заң көмегін көрсету жөнінде шарт жасасты.

Шарт талаптарына сәйкес азамат К.К. адвокатқа қылмыстық іс бойынша көрсетілген заң көмегі үшін 2026 жылғы 9 ақпанда 500 000 теңге төлеуге міндеттенді.

К.К.-ға қатысты қылмыстық іс тоқтатылды. Қылмыстық істі тоқтату туралы қаулы 2026 жылғы 12 қаңтармен даталанған.

Азамат К.К. адвокатқа қылмыстық іс тоқтатылғанына қарамастан, шарт талаптарына сәйкес төлем 2026 жылғы 9 ақпанда жүргізілетінін хабарлаған.

Заң көмегін көрсету туралы шарт бойынша көрсетілген қызметтер актісі жоқ, өйткені азамат К.К. оны қол қоюдан жалтарған.

Адвокат 2026 жылғы 12 қаңтардағы қылмыстық істі тоқтату туралы қаулыны алған.

Көрсетілген қызметтер актісі болмаған жағдайда, аталған қаулыда көрсетілген 2026 жылғы 12 қаңтар күні адвокаттың азамат К.К.-ға шарт бойынша қызмет көрсеткен фактісін растайтын күн болып табылады және адвокат табысын тану күні ретінде есептеледі (СК-нің 394-бабы).

Демек, 500 000 теңге мөлшеріндегі табыс адвокаттың 2026 жылғы қаңтар айында алған табысы болып табылады (сенім білдірушінің төлем жасағанына немесе жасамағанына қарамастан).

Осыған байланысты аталған 500 000 теңге сомасы 2026 жылғы қаңтар айы үшін ЖТС-ты есептеу кезінде ескеріледі.

22. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Салықты есептеу үшін оның қандай мөлшерлеме бойынша есептелетінін білу қажет.

СК-нің 363-бабында жеке тұлғаның салық салынатын табыстарына қолданылатын ЖТС мөлшерлемелері белгіленген.

Адвокат жататын жеке практикамен айналысатын тұлғалардың табыстары ЖТС-тың 9 пайыз мөлшерлемесі бойынша салық салынады (СК-нің 363-бабы 2) тармақшасы).

23. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

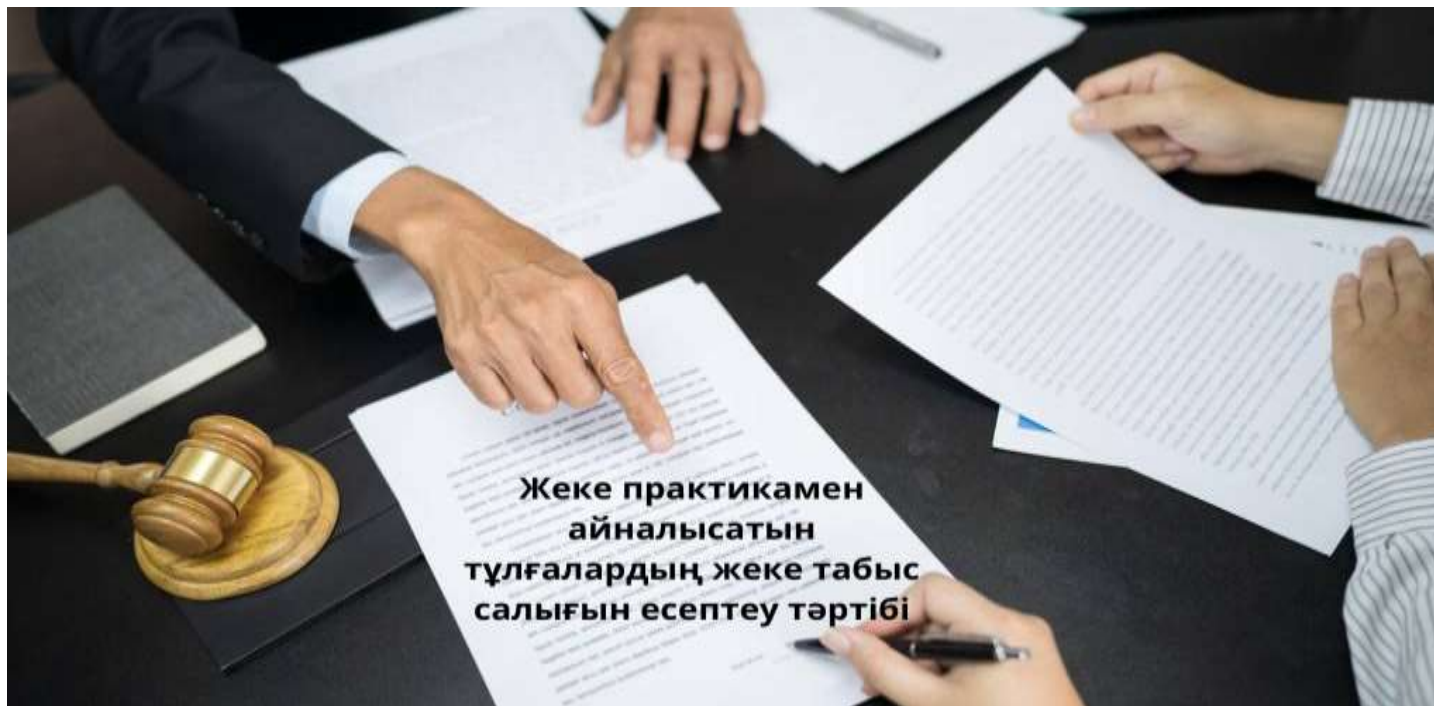

Адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі табыстары бойынша ЖТС сомасы ай сайын алынған табыстар негізінде **әр айдың қорытындысы** бойынша есептеледі (СК-нің 394-бабы 5-тармағы).

Яғни, адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табыстарына ЖТС есептеу үшін салық кезеңі ай болып табылады.

Есептелген салық сомасы ай сайын, салық есептелген табыс алынған айдан кейінгі айдың 5-күнінен кешіктірілмей бюджетке төленуге жатады (СК-нің 394-бабы 6-тармағы).

24. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Жеке практикамен айналысатын тұлғалардың табыстары бойынша ЖТС сомасы әр айдың қорытындысы бойынша ай ішінде алынған табыстар негізінде СК-нің 363-бабының 2) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені ЖПАТ-тың салық салынатын табысының сомасына қолдану арқылы есептеледі (СК-нің 394-бабы 5-тармағы).

25. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Салық салынатын табыс дегеніміз не?

Салық салынатын табыс – салық заңнамасына сәйкес салық төлеуге жататын тұлғаның (жеке немесе заңды тұлғаның) табысы. Салық салынатын табыс ақшалай немесе заттай нысанда алынған табыстардың жалпы сомасы ретінде айқындалады, одан Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген салықтық жеңілдіктер, шегерімдер және салық салынбайтын сомалар шегеріледі.

2025 ж. 1 қаңтарына дейін

365-бап. Жеке практикамен айналысатын тұлғаның табысы

1. Жеке практикамен айналысатын тұлғаның салық салынатын табысы осы Кодекстің 336-бабына сәйкес айқындалған жеке практикамен айналысатын тұлғаның табысы мөлшерінде айқындалады.
(Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 25 желтоқсандағы № 121-VI ҚРЗ «Қазақстан Республикасының Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы кодексі» қолданысқа енгізу туралы» Заңының редакциясындағы Қазақстан Республикасының Салық кодексінің 365-бабы. Аталған Заңның 33-бабына сәйкес Салық кодексінің 8 және 9-бөлімдерінің қолданылуы 2025 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатылған. Осы кезеңде аталған бөлімдер 33-бапта көзделген редакцияда қолданылады.)

2025 ж. 1 қаңтарынан бастап

364-бап. Адвокаттың салық салынатын табысы

1. Салық кезеңі үшін адвокаттың салық салынатын табысы адвокаттық қызметті жүзеге асырудан алынуға жататын (алынған) табыстардың жиынтығы ретінде айқындалады, одан адвокаттың кәсіби шегерімдерінің сомасы шегеріледі.
(Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 25 желтоқсандағы № 120-VI ҚРЗ «Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі)» Кодексі)

2026 ж. 1 қаңтарынан бастап

394-бап. Жеке практикамен айналысатын тұлғаның табысына қатысты жалпы ережелер

...
5. Жеке практикамен айналысатын тұлғалардың табыстары бойынша жеке табыс салығының сомасы әр айдың қорытындысы бойынша ай ішінде алынған табыстар негізінде СК-нің 363-бабының 2) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені жеке практикамен айналысатын тұлғаның салық салынатын табысының сомасына қолдану арқылы есептеледі.
Жеке практикамен айналысатын тұлғаның салық салынатын табысын (салық кезеңі – ай) айқындауды реттейтін норма 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілген Қазақстан Республикасының 2025 жылғы 18 шілдедегі № 214-VIII ҚРЗ Салық кодексінде көзделмеген.

26. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Осылайша, адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі ай ішінде алынған (алынатын) табыстары бойынша ай қорытындысы негізінде ЖТС-ты есептеу тәртібі мәселесі СК-де ЖПАТ-тың салық салынатын табысын айқындауды реттейтін нормалардың болмауына байланысты едәуір күрделі болып табылады.

Адвокаттардың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі ЖТС-ты есептеу тәртібіне қатысты мәселелерді қарастыра отырып, адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысы не болып табылатынын айқындайтын нормаларға, сондай-ақ ЖТС-ты есептеу үшін жеке тұлғаның жылдық табысы қалай айқындалатынына тағы да жүгінейік.

Адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысын айқындай отырып, заң шығарушы оған адвокаттық қызметті жүзеге асырудан алынған барлық табыс түрлерін, сондай-ақ алынған шығындарды өтеу сомаларын жатқызады (СК-нің 394-бабы 2-тармағы).

Бұл ретте адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табыстары бойынша ЖТС сомасы әр айдың қорытындысы бойынша ай ішінде алынған табыстар негізінде есептеледі (салық кезеңі – ай).

Жеке тұлғаның жылдық табысын айқындай отырып, заң шығарушы оған барлық табыс түрлерін, оның ішінде адвокат жататын ЖПАТ табысын, жеке кәсіпкердің табысын, мүліктік табысты, жұмыскердің табысын, оның ішінде үй қызметкерінің табысын және СК-нің 371-бабында көзделген барлық табыс түрлерін енгізеді (СК-нің 371-бабы).

Бұл ретте жеке тұлғаның жылдық табысы бойынша ЖТС сомасы күнтізбелік жыл үшін айқындалады (салық кезеңі – күнтізбелік жыл).

Адвокаттың ЖПАТ ретіндегі ай ішінде алынған (алынатын) табыстары бойынша ай қорытындысы негізінде ЖТС-ты есептеу тәртібін толық түсіну үшін жеке тұлғаның жылдық табысын ғана емес, сондай-ақ жеке тұлғаның ЖТС-ты күнтізбелік жыл қорытындысы бойынша қалай есептейтінін де егжей-тегжейлі қарастырайық.

27. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

СК-нің 411-бабы жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын салық салынатын табысын айқындауды реттейді.

- СК-нің 411-бабының 1-тармағына сәйкес жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын салық салынатын табыс сомасы (жеке кәсіпкердің табысы, дивидендтер түріндегі табыс және еңбек иммигранты – резиденттің табысы түріндегі салық салынатын сомаларды қоспағанда) мынадай тәртіппен айқындалады:
- жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табыстары (жеке кәсіпкердің табысы, дивидендтер түріндегі табыс және еңбек иммигранты – резиденттің табысы түріндегі салық салынатын сомаларды қоспағанда) (СК-нің 371-бабын қараңыз);
- плюс төлем көзінен салық салуға жататын (дивидендтер түріндегі табыстарды қоспағанда) салық агенті есептеген табыстар сомасы;
- минус СК-нің 400-бабы 1-тармағында көзделген салық салынатын табысты азайтатын табыстар;
- минус СК-нің 401-бабы 1-тармағында көзделген салықтық шегерімдер, оның ішінде салық агентінде қалыптасқан шегерімдердің артық сомасы, сондай-ақ СК-нің 409-бабы 2-тармағында көзделген салық агентінде қолданылмаған салықтық шегерім сомасы.
- Осы тармақтың үшінші және төртінші абзацтарының ережелері төлем көзінен және жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табыстарының жиынтық сомасы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарындағы жағдай бойынша қолданыстағы айлық есептік көрсеткіштің 8500 еселенген мөлшерінен асқан жағдайда қолданылады.
- Бұл ретте СК-нің 411-бабының 2, 3 және 4-тармақтарында жалпыға бірдей белгіленген тәртіпті қолданатын жеке кәсіпкердің, шаруа немесе фермер қожалықтарының, еңбек иммигранты – резиденттің табысының, сондай-ақ дивидендтер түріндегі табыстың салық салынатын сомасы қалай айқындалатыны белгіленген.
- Алайда, СК-нің 411-бабында адвокат жататын жеке практикамен айналысатын тұлғалардың салық салынатын табысын айқындау тәртібін белгілейтін норма көзделмеген.

28. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

СК-нің 411-бабына сәйкес жалпыға бірдей белгіленген тәртіпте жеке кәсіпкердің салық салынатын табыс сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

СК-нің 393-бабының 1-тармағына сәйкес айқындалған жеке кәсіпкердің салық салынатын табысы;

минус СК-нің 400-бабының 1-тармағында көзделген, жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табысын азайтатын табыстар;

минус СК-нің 401-бабының 1-тармағында көзделген салықтық шегерімдер, оның ішінде салық агентінде қалыптасқан шегерімдердің артық сомасы, сондай-ақ СК-нің 409-бабының 2-тармағында көзделген салық агентінде қолданылмаған салықтық шегерім сомасы.

Салық салынатын табысты айқындаудың жалпыға бірдей белгіленген тәртібін қолданатын шаруа немесе фермер қожалықтары бөлек салықтық есеп негізінде СК-нің 411-бабына сәйкес салық салынатын табыс сомаларын мынадай қызмет түрлері бойынша жеке-жеке айқындайды:

1) өз өндірісіндегі ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру және өткізу, сондай-ақ оларды қайта өңдеу және қайта өңдеу өнімдерін өткізу жөніндегі қызмет;

2) өзге қызмет.

Еңбек иммигранты – резиденттің салық салынатын табыс сомасы (артық сома түрінде) мынадай тәртіппен айқындалады:

еңбек иммигрантына берілген рұқсатта (рұқсаттарда) көрсетілген кезең ішінде әр ай бойынша жұмыстарды орындаудан (қызметтер көрсетуден) алынған табыстар;

минус

осы кезеңдегі ең төменгі салық салынатын табыс сомасы;

Минус

осы кезеңдегі әр ай үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарындағы жағдай бойынша қолданыстағы айлық есептік көрсеткіштің 14 еселенген мөлшеріндегі сома.

Дивидендтер түріндегі салық салынатын табыс сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

төлем көзінен салық салуға жататын дивидендтер түріндегі табыстар;

Плюс

жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын дивидендтер түріндегі табыстар, оның ішінде Қазақстан Республикасынан тыс көздерден алынған табыстар;

Минус

СК-нің 400-бабының 1-тармағына сәйкес табысты азайтатын табыстар;

минус

төлем көзінен салық салуға жататын дивидендтер түріндегі табысты есептеу кезінде салық агенті қолданған салықтық шегерімдер.

29. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

СК-нің 411-бабының 1-тармағынан жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын салық салынатын табыс сомасын (күнтізбелік жыл үшін) айқындау кезінде заң шығарушы жеке кәсіпкердің табысы, дивидендтер түріндегі табыс және еңбек иммигранты – резиденттің табысы түріндегі салық салынатын сомаларды алып тастайтыны туындайды. Алайда, аталған нормада жеке практикамен айналысатын тұлғалардың табысы түріндегі салық салынатын соманың да алып тасталатыны туралы көрсетілім көзделмеген.

Бұған дейін ұқсас норма Қазақстан Республикасының «Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі)» Кодексінің 357-бабының 1-тармағында көзделген болатын (Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 25 желтоқсандағы № 121-VI ҚРЗ «Қазақстан Республикасының Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы кодексін (Салық кодексі) қолданысқа енгізу туралы» Заңының редакциясында). Аталған Заңның 33-бабына сәйкес Салық кодексінің 8 және 9-бөлімдерінің қолданылуы 2025 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатылған. Осы кезеңде аталған бөлімдер, оның ішінде 357-бап, 33-бапта көзделген редакцияда қолданылды.

Сонымен қатар, аталған 357-бапта жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын тиісті табыстың салық салынатын сомасын айқындау кезінде тек жеке кәсіпкердің табысы мен еңбек иммигранты – резиденттің табысы ғана емес, сондай-ақ жеке практикамен айналысатын тұлғаның табысы да алып тасталатын.

Аталған 357-баптың 2, 3 және 4-тармақтарында жеке кәсіпкердің, жеке практикамен айналысатын тұлғаның (аталған Заң редакциясындағы 365-бапқа сілтеме жасай отырып), сондай-ақ еңбек иммигранты – резиденттің салық салынатын табыс сомасын айқындау тәртібі белгіленген.

30. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

СК-нің 411-бабының мазмұнынан заң шығарушы жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын салық салынатын табысын күнтізбелік жыл үшін (яғни салық кезеңі – күнтізбелік жыл) СК-ге сәйкес ЖТС төленуге жататын, СК-нің 371-бабында көрсетілген жеке тұлғаның алынған (алынатын) барлық табыс түрлерінің жиынтығы ретінде, СК-нің 411-бабында белгіленген сомаларды шегеру және азайту арқылы айқындайтыны туындайды.

Мәселен, жеке тұлға күнтізбелік жыл үшін өзі дербес салық салуға жататын табыстың салық салынатын сомасын айқындау кезінде (жеке кәсіпкердің табысы, дивидендтер түріндегі табыс және еңбек иммигранты – резиденттің табысы түріндегі салық салынатын сомаларды қоспағанда) СК-нің 400-бабының 1-тармағында көзделген табысты азайтатын сомаларды шегереді, сондай-ақ СК-нің 401-бабының 1-тармағында көзделген салықтық шегерімдерді, оның ішінде салық агентінде қалыптасқан шегерімдердің артық сомасын және СК-нің 409-бабының 2-тармағында көзделген салық агентінде қолданылмаған салықтық шегерім сомасын алып тастайды.

СК-нің 401-бабына сәйкес жеке тұлғалар үшін мынадай жеке салықтық шегерімдер көзделген:

- 1) әлеуметтік төлемдер бойынша салықтық шегерім (СК-нің 402-бабы);
- 2) базалық салықтық шегерім (СК-нің 403-бабы);
- 3) әлеуметтік салықтық шегерімдер (СК-нің 404-бабы).

Мысалы, бұларға міндетті зейнетақы жарналары, міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналар, сондай-ақ азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша жеке тұлғалардың табыстарынан ұсталатын әлеуметтік аударымдар жатады (СК-нің 402-бабы).

Базалық салықтық шегерім тиісті қаржы жылының 1 қаңтарындағы жағдай бойынша қолданыстағы айлық есептік көрсеткіштің 30 еселенген мөлшерінде әрбір күнтізбелік ай үшін қолданылады. Күнтізбелік жыл үшін базалық салықтық шегерімнің жалпы сомасы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарындағы жағдай бойынша қолданыстағы айлық есептік көрсеткіштің 360 еселенген мөлшерінен аспауға тиіс (СК-нің 403-бабы).

31. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Егер адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі табысынан ЖТС сомасын есептеу ай бойынша, әр айдың қорытындысы бойынша (салық кезеңі – ай) жүзеге асырылса (СК-нің 394-бабы), онда жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табыстары бойынша ЖТС сомасын есептеу күнтізбелік жыл үшін (салық кезеңі – күнтізбелік жыл) жеке тұлға тарапынан кірістер мен мүлік туралы декларацияда (270.00-нысан) жүзеге асырылады (СК-нің 412-бабы 1-тармағы).

Жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табыстары бойынша ЖТС сомасы СК-нің 362-бабында белгіленген мөлшерлемелерді тиісті салық салынатын табыс сомасына қолдану арқылы есептеледі (СК-нің 412-бабы 2-тармағы). Бұл ретте аталған мөлшерлемелердің мөлшері адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысына қолданылатын 9 пайыздық мөлшерлемеден (СК-нің 363-бабы 2) тармақшасы) ерекшеленеді.

Жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табыстары бойынша бюджетке төленуге жататын **ЖТС сомасы** СК-нің 412-бабында көзделген тәртіппен айқындалады.

Адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысынан бюджетке төленуге жататын **ЖТС сомасы** СК-нің 394-бабында көзделген тәртіппен айқындалады.

Егер СК-нің 418-бабының 2-тармағында өзгеше көзделмесе, кірістер мен мүлік туралы декларация есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың **15 қыркүйегінен кешіктірілмей** тұрғылықты (тұру) жері бойынша ұсынылады (СК-нің 418-бабы).

Егер адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысынан есептелген ЖТС сомасы салық есептелген табыс алынған айдан кейінгі айдың 5-күнінен кешіктірілмей ай сайын төленуге жататын болса (СК-нің 394-бабы 6-тармағы), онда жеке тұлғаның өзі дербес салық салуға жататын табыстары бойынша күнтізбелік жыл қорытындысы бойынша есептелген ЖТС сомасын төлеу, егер СК-нің 418-бабының 3-тармағында өзгеше көзделмесе, салық төлеуші тарапынан кірістер мен мүлік туралы декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он күнтізбелік күннен кешіктірілмей тұрғылықты (тұру) жері бойынша жүзеге асырылады (СК-нің 419-бабы). Яғни ЖТС төлеу есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 25 қыркүйегінен кешіктірілмей жүргізіледі.

32. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі ай ішінде алынған (алынатын) табыстары бойынша ай қорытындысы негізінде ЖТС-ты есептеу тәртібін қарастыру және түсіну үшін **адвокаттың ЖПАТ ретіндегі салық есептілігіне жүгінейік.**

Адвокат жеке практикамен айналысатын тұлға ретінде және салық төлеуші ретінде салықтық міндеттемелерді орындау мақсатында салық органына салық нысандарын, оның ішінде салықтық өтініштер мен салық есептілігін жасайды және ұсынады (СК-нің 112-бабы).

СК-нің 119-бабы 1-тармағының мәні мен мазмұнынан ай ішінде алынған (алынатын) табыстар бойынша ай қорытындысы негізінде бюджетке төленуге жататын ЖТС-тың есептелген сомасы ретінде адвокаттың ЖПАТ және салық төлеуші ретінде салық есептілігінде айқындаған сомасы танылады.

Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің және әлеуметтік төлемнің есептелген және есепке жазылған сомасы деп СК-де көзделген түзетулерді, жеңілдіктерді, шегерімдерді немесе азайтуларды ескере отырып, салықтың, бюджетке төленетін төлемнің және әлеуметтік төлемнің сомасын есептеу нәтижесі танылады (СК-нің 119-бабы 3-тармағы).

Салық есептілігі – салық төлеушінің (салық агентінің) құжаты, онда салық төлеуші (салық агенті), салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объектілер, активтер мен міндеттемелер, табыстар мен мүлік туралы мәліметтер, сондай-ақ салықтық міндеттемелер мен әлеуметтік төлемдердің есептелуі туралы ақпарат қамтылады.

Декларациялар салық есептілігіне жатады және декларацияның өзінен және оған қоса берілетін қосымшалардан тұрады (СК-нің 114-бабы).

33. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Адвокаттың жеке практикамен айналысатын тұлға ретіндегі ай ішінде алынған (алынатын) табыстары бойынша ай қорытындысы негізінде ЖТС-ты есептеу тәртібіне қатысты мәселелерді қарастыра отырып, Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2025 жылғы 12 қарашадағы № 695 «Салық есептілігі нысандарын оларды жасау жөніндегі түсіндірмелерімен және оларды ұсыну қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына (бұдан әрі – № 695 бұйрық) жүгінейік.

№ 695 бұйрықтың 1-тармағының 11), 29) тармақшаларымен жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларациясының нысаны (270.00-нысан) оны жасау жөніндегі түсіндірмелерімен бірге аталған бұйрыққа 11-қосымшаға сәйкес, сондай-ақ салық есептілігі нысандарын ұсыну қағидалары осы бұйрыққа 29-қосымшаға сәйкес бекітілген.

№ 695 бұйрыққа 11-қосымшада берілген жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларациясын (270.00-нысан) жасау жөніндегі түсіндірмелерден (бұдан әрі – Түсіндірмелер) «Жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларация (270.00-нысан)» салық есептілігі нысаны (бұдан әрі – Декларация) салық органдары салықтық бақылау мақсатында пайдаланатын салықтық міндеттемелерді есептеу туралы ақпаратты көрсетуге арналғаны туындайды.

Декларация СК-нің 417-бабына сәйкес оны ұсыну жөніндегі міндеттеме туындаған жылдан кейінгі жылдан бастап есепті салық кезеңінің 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша жыл сайын ұсынылады.

Декларацияны жеке практикамен айналысатын тұлғалар ұсынады (Түсіндірмелердің 4-тармағының 10) тармақшасы).

Декларация декларацияның өзінен (270.00-нысан) және оған қоса берілетін қосымшалардан (270.01–270.02-нысандар), салықтық міндеттемені есептеу туралы ақпаратты егжей-тегжейлі көрсетуге арналған, тұрады. Декларацияға қосымша Декларацияда тиісті көрсеткіштерді ашуды талап ететін жолдар толтырылған жағдайда міндетті түрде жасалады.

34. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларация (270.00-нысан) 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылады.

Жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларациясының нысанына (270.00-нысан)

«Дербес декларациялауға жататын табыстарды айқындау» қосымшасына (270.01-нысан)

«Салық салынатын табысты айқындау және ЖТС-ты есептеу» қосымшасына (270.02-нысан) жүгінейік

Прочитайте Правила составления налоговой отчетности «Декларация о доходах и имуществе физического лица».
ВНИМАНИЕ! Заполнять декларацию или первую страницу, ЧЕРНЫМИ или СИНИМИ чернилами. ЗАГЛАВНЫМИ ПЕЧАТНЫМИ символами.

Раздел. Общая информация о налогоплательщике

1 ИНН

2 Налоговый период, за который представляется налоговая отчетность: год

3 Фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность)

4 Номер телефона

Электронный адрес

5 ИНН супруга/супруги

6 Лично, являющееся законным представителем, укажите ИНН представляемого лица (несовершеннолетнего и (или) недееспособного или ограниченно дееспособного)

7 Вид декларации (укажите X в соответствующей ячейке):
первоначальная ☐ очередная ☐ дополнительная ☐ по уведомлению ☐ ликвидационная ☐

8 Номер и дата уведомления (заполняется в случае представления дополнительных деклараций по уведомлению)
A номер
B дата

9 Отдельные категории налогоплательщика (укажите X в соответствующей ячейке):

A лицо, на которое возложена обязанность в соответствии с законами РК «О противодействии коррупции», «О банках и банковской деятельности в РК», «О страховой деятельности», «О рынке ценных бумаг» ☐

B Руководитель, учредитель (участник) субъектов квазигосударственного сектора, ЮЛ*, владеющий более 10 % долей в уставном капитале (акций акционерного общества), а также супруга - резидент, за исключением учредителей (участников) некоммерческих организаций ☐

C ФЛП*, получившее доход, подлежащий налогообложению самостоятельно, за исключением доходов от предпринимательской деятельности ☐

D ФЛП*, имеющее по состоянию на 31 декабря отчетного налогового периода деньги на банковских счетах в иностранных банках, находящихся за пределами РК, в сумме, в совокупности превышающей 1 000-кратный МРП* ☐

E ФЛП*, имеющее по состоянию на 31 декабря отчетного налогового периода имущество на праве собственности: имущество, подлежащее гос. регистрации в иностранном государстве, инвестиционного золота, зарегистрированных за пределами РК: эмитентов ценных бумаг, доли участия в уставном капитале ЮЛ, объектов интеллектуальной собственности, авторского права ☐

F лицо, в течение отчетного налогового периода приобретавшее имущество, совокупная стоимость которого превышает 20 000-кратный размер МРП*, действующего на 31 декабря отчетного налогового периода, в РК и (или) за ее пределами ☐

G лицо, имеющее по состоянию на 31 декабря отчетного налогового периода в собственности цифровые активы ☐

H ФЛП*, получившее доходы, за отчетный налоговый период свыше 8 500-кратного МРП* ☐

I ФЛП*, получившее доход в виде дивидендов, в том числе за пределами РК в сумме, превышающей за отчетный налоговый период 230 000-кратный МРП*, действующий на 31 декабря отчетного налогового периода ☐

J лицо, занимающееся частной практикой ☐

10 Признак резидентства (укажите X в соответствующей ячейке): A резидент ☐ B нерезидент ☐

11 Представленные приложения 01 02 03 04 05 06 07 08 09

12 Наличие доходов и имущества (укажите X в соответствующей ячейке):

A. Имеются ли у Вас доходы, подлежащие налогообложению ФЛП* самостоятельно (имущественный доход, доход из источников за пределами РК, доход домашнего работника, доход медиатора, доход от личного подсобного хозяйства), доходы лица, занимающегося частной практикой (частный нотариус, судебный исполнитель, адвокат, профессиональный медиатор)?

Если «Да», пожалуйста, отметьте и заполните Приложение №1 и №2 (ф.270.01 и ф.270.02) ☐

B. Желаете ли Вы вернуть сумму превышения по ИПН*?

Если «Да», пожалуйста, отметьте и заполните Приложение №3 (ф.270.03) ☐

37. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Қосымша

«Дербес декларациялауға жататын табыстарды айқындау» (270.01-нысан) (бұдан әрі – 270.01-нысан).

270.01-нысан күнтізбелік жылдың қорытындысы бойынша жасалады және Декларациямен бірге ұсынылады.

«Жеке практикамен айналысатын тұлғалардың табыстары» бөлімі СК-нің 394-бабына сәйкес айқындалатын ЖПАТ табыстарын көрсетуге арналған.

Декларацияда **270.01.010-жолы** есепті кезең үшін адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табысының жиынтық сомасын көрсетуге арналған, ол I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII ұяшықтарының сомасы ретінде айқындалады.

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII ұяшықтары есепті кезеңнің әр айы бойынша адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табыс сомасын көрсетуге арналған (Түсіндірмелердің 20-тармағы).

Укажите номер
налогового звена

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ДОХОДОВ, ПОДЛЕЖАЩИХ САМОСТОЯТЕЛЬНОМУ ДЕКЛАРИРОВАНИЮ
(Приложение 1 к Декларации)

Раздел. Общая информация о налогоплательщике

ИНН

Налоговый период, за который представляется налоговая отчетность: год

Раздел. Доходы трудового иммигранта - нерезидента

270.01.007 Доходы трудового иммигранта - нерезидента

270.01.008 Доходы, указанные в разрешении нерезидента

270.01.009 Информация о нерезиденте:

I Период выполнения работ, оказания услуг нерезидентом в РК:

A дата начала выполнения работ, оказания услуг

II дата завершения выполнения работ, оказания услуг

III Код страны резидентства и номер налоговой регистрации:

A код страны резидентства

B номер налоговой регистрации

Раздел. Доходы лиц, занимающихся частной практикой

270.01.010 Всего доходов в том числе по месяцам:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

Раздел. Доходы в виде дивидендов

270.01.011 Всего доходов в виде дивидендов (270.01.011 (I)+270.01.011(II)), в том числе:

I Подлежащие налогообложению у источника выплаты:

A на территории РК

B за пределами РК

II Подлежащие налогообложению самостоятельно:

A на территории РК

B за пределами РК

2 627001 020003

37. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Қосымша

«Салық салынатын табысты айқындау және ЖТС-ты есептеу» (270.02-нысан) (бұдан әрі – 270.02-нысан).

270.02-нысан күнтізбелік жылдың қорытындысы бойынша жасалады және Декларациямен бірге ұсынылады.

Түсіндірмелердің 26-тармағына сәйкес «Жеке практикамен айналысатын тұлғалардың табыстары бойынша ЖТС-ты есептеу» бөлімінде 270.02.021-жолы есепті кезең үшін ЖТС-тың жиынтық сомасын көрсетуге арналған, ол I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII ұяшықтарының сомасы ретінде айқындалады.

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII ұяшықтары есепті кезеңнің әр айы бойынша адвокаттың ЖПАТ ретіндегі ЖТС сомасын көрсетуге арналған.

Бұл ретте 270.02-нысанда «Жеке практикамен айналысатын тұлғалардың табыстары бойынша ЖТС-ты есептеу» бөлімінде 270.02.21-жолында «Есептелген салық сомасы (270.01.010-жолының жиынтық сомасы * 9 %), оның ішінде I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII айлар бойынша» көрсетілетініне назар аудару қажет.

Аталған бөлімде ЖПАТ үшін ЖТС сомаларын азайту немесе шегерімдерді көрсетуге арналған жолдар көзделмегенін атап өткен жөн. Мысалы, мұндай жолдар «Еңбек иммигранты – резидент еместің табысын қоспағанда, мүлктік және өзге де табыстар бойынша ЖТС-ты есептеу» бөлімінде көзделген, атап айтқанда:

270.02.02-жолы («Табысты азайту, оның ішінде: СК-нің 400-бабына сәйкес; СК-нің 681-бабына сәйкес»);

270.02.03-жолы («Салықтық шегерім, оның ішінде: әлеуметтік төлемдер бойынша салықтық шегерім; базалық салықтық шегерім; әлеуметтік салықтық шегерімдер»).

Осыған байланысты СК нормаларынан және Декларацияның «Салық салынатын табысты айқындау және ЖТС-ты есептеу» (270.02-нысан) қосымшасынан адвокаттың ЖПАТ ретіндегі салық салынатын табысы СК-нің 394-бабының 5-тармағына сәйкес айқындалған табыс мөлшерінде (азайтулар мен шегерімдер қолданылмай) анықталатыны туындайды.

Демек, адвокаттың ЖПАТ ретіндегі табыстары бойынша ЖТС сомасы әр айдың қорытындысы бойынша ай ішінде алынған (алынатын) табыстар негізінде СК-нің 363-бабының 2) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені ЖПАТ-тың салық салынатын табысының сомасына қолдану арқылы есептеледі, ал бұл табыс СК-нің 394-бабының 5-тармағына сәйкес айқындалады.

Раздел. Общая информация о налогоплательщике

Налоговый период, за который представляется налоговая отчетность: 001

270.02.001	Сумма доходов, подлежащих налогообложению физических лицом самостоятельно, за исключением трудового иммигранта-нерезидента $(270.01.002 + 270.01.003 - 270.01.004)$		
270.02.002	Уменьшение дохода, в том числе:		
I	в соответствии со статьей 400 НК*		
II	в соответствии со статьей 681 НК*		
270.02.003	Налоговые вычеты, в том числе:		
I	налоговый вычет социальных платежей		
II	базовый налоговый вычет		
III	социальные налоговые вычеты		
270.02.004	Сумма минимального облагаемого дохода трудового иммигранта-резидента (40-кратный МРП * кол-во мес.)		
270.02.005	Уменьшение в размере 14-кратного МРП за каждый месяц (14-кратный МРП * кол-во мес.)		
270.02.006	Ставка ИПИИ* с доходов нерезидента (в соответствии со статьей 602 Налогового кодекса)		
270.02.007	Облагаемая сумма дохода трудового иммигранта-резидента в виде превышения $(270.01.005 - 270.02.004 - 270.02.005)$, в том числе:		
I	Облагаемая сумма дохода до 8 500-кратного МРП (включительно)		
II	Облагаемая сумма дохода свыше 8 500-кратного МРП		
270.02.008	Облагаемая сумма дохода $(270.02.006(I) + 270.02.008(II) - 270.02.008(III))$		
I	Облагаемая сумма дохода до 8 500-кратного МРП (включительно) $(270.02.007 - 270.02.008 - 270.02.004)$		
II	Облагаемая сумма дохода свыше 8 500-кратного МРП $(270.02.007 - 270.01.001 - 270.02.002(II) - 270.02.003 - 270.02.004)$		
III	Облагаемая сумма дохода нерезидента $(270.02.004 - 270.02.007(III))$		
270.02.009	Сумма исчисленного ИПИИ* $(270.02.009(I) + 270.02.009(II) - 270.02.009(III))$		
I	с дохода до 8 500-кратного МРП (включительно) $(270.02.007(II) - 270.02.008(II) * 10\%)$		
II	с дохода свыше 8 500-кратного МРП $(270.02.007(III) - 270.02.008(III) * 15\%)$		
III	с дохода нерезидента $(270.02.008(III) * 270.02.006)$		
270.02.010	Зачет иностранного налога (отрицательная сумма графы G формы 270.00)		
270.02.011	ИПИИ*, исчисляемый с доходов, подлежащих налогообложению у источника выплаты		
270.02.012	Зачет иностранного налога с финансовой прибыли КИК или ПУ КИК (отрицательная сумма графы K формы 270.00)		
270.02.013	ИПИИ*, удерживаемый у источника выплаты в РК с дохода КИК или налогоплательщика дохода КИК (отрицательная сумма графы M формы 270.00)		
270.02.014	Сумма ИПИИ*, подлежащая уплате в бюджет $(270.02.014(I) + 270.02.014(II))$		
I	с доходов резидентов $(270.02.009 - 270.02.010 - 270.02.011) - 270.02.012(I)$		
II	с доходов нерезидента $(270.02.009 - 270.02.011(X))$		
270.02.015	БКИ аппарата аккомодации городского районного значения, сел, поселков, сельских округов		

Укажите номер
заклада листа

ИНН

Налоговый период, за который представляется налоговая отчетность: год

Раздел. Исчисление ИПН с доходов трудового иммигранта -нерезидента

270.02.016	Сумма минимального облагаемого дохода нерезидента (40-крат.МРП*коз-во мес.)	
270.02.017	Уменьшение в размере 14-кратного МРП за каждый месяц (14-крат.МРП*коз-во мес.)	
270.02.018	Налогооблагаемая сумма дохода нерезидента (270.02.006-270.02.016-270.02.017)	
270.02.019	Сумма ИПН, подлежащая уплате в бюджет (270.02.018*20%)	
270.02.020	БИН аппарата актиов городов районного значения, сел, поселков, сельских округов	

Раздел. Исчисление ИПН с доходов лиц, занимающихся частной практикой

270.02.021	Сумма исчисленного налога (сумма сумм строк 270.02.018 * #кв), в том числе по месяцам:										2013 2014 2015																					
I											V											IX										
II											VI											X										
III											VII											XI										
IV											VIII											XII										
270.02.022	БИН аппарата актиов городов районного значения, сел, поселков, сельских округов																															

Раздел. Исчисление ИПН с доходов в виде дивидендов

270.02.023	Уменьшение дохода в соответствии с пунктом 1 статьи 400 НК	
270.02.024	Налоговые вычеты, в том числе:	
I	примененные налоговым агентом при исчислении дохода в виде дивидендов, подлежащего налогообложению у источника выплаты	
II	не примененные налоговым агентом при исчислении дохода в виде дивидендов, подлежащего налогообложению у источника выплаты	
270.02.025	Облагаемая сумма дохода (270.02.011 + 270.02.023 - 270.02.024)	
I	Облагаемая сумма дохода до 230 000-кратного МРП* (исключительно)	
II	Облагаемая сумма дохода свыше 230 000-кратного МРП*	
270.02.026	Сумма исчисленного ИПН* (270.02.025 * 0,1)	
I	с дохода до 230 000-кратного МРП* (исключительно) (270.02.025 * 0,1 * 0%)	
II	с дохода свыше 230 000-кратного МРП* (270.02.025 * 0,1 * 10%)	
270.02.027	Зачет иностранного налога	
270.02.028	Сумма ИПН*, подлежащая уплате в бюджет (270.02.026-270.02.027)	

42. Салықтық міндеттемелер – жалғасы. Жеке табыс салығы (ЖТС).

Жеке практикамен айналысатын тұлғалардың ЖТС бойынша қарау ұсынылады.

Instagram uchet.kz парақшасынан:

<https://www.instagram.com/reel/DPgJ0wODJxC/?igsh=MWwyaGh1YWM4N3o5ag%3D%3D>

«Нотариустар, адвокаттар және сот орындаушылары – 2026 жылдан бастап жаңа салық»

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке практика өкілдері үшін жаңа салық мөлшерлемесі енгізіледі – 10% орнына 9%. Неліктен: Адвокаттар, нотариустар және сот орындаушылары – кәсіпкерлер емес. Олардың жеке заңы және салық салудың өз тәртібі бар, арнайы режимдер мен шегерімдер қолданылмайды.

Бұрын мөлшерлеме 10% болған, алайда жаңа Салық кодексін талқылау кезінде заңгерлер қауымдастығы шегерімдерді ескеруді ұсынды. Алайда, олар бизнес субъектілері болып табылмағандықтан, шегерімдерді қолдану мүмкін еместігін өтеу үшін мөлшерлемені 9%-ға дейін төмендету туралы шешім қабылданды.

@qogamnews үшін Азамат Амрин атап өткендей:

«Біз теңгерімді шешім ұсындық – бухгалтерлік есеп пен есептілікті күрделендірмеу, бірақ салық жүктемесін төмендету. Бұл мемлекет пен кәсіби қауымдастық арасындағы адал ымыра».

Жаңа тәсіл әділ салық салу идеясын көрсетеді:

бюрократия аз – мөлшерлеме төмен.

Сұхбаттың толық нұсқасы:

<https://www.youtube.com/watch?v=5YxEg7ItlnA>

QOGAM News студиясында – Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің бірінші орынбасары Азамат Кеменгерұлы

Амрин

Кім тыйым салынған тізімге кірді? Және кім жеңілдетілген режимде қалады?

Азамат Амрин жаңа ережелер туралы

05:34 Нотариустар мен адвокаттар – жеке салық салу режимінде

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!